

A nemzetközi katasztrófákban való segítségnyújtás és segítségkérés több minisztériumot is érinthet. Az érintett tárcák közötti koordinációt, valamint a segítségnyújtásban részt vevő szervek tevékenységének megszervezését és egyéb operatív feladatokat a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága (BM OKF) végzi. Ebben az operatív munkában fontos elem a nemzeti kapcsolattartó pont, amelyet szintén a BM OKF lát el, és az EU, a NATO, az ENSZ és egyéb regionális és kétoldalú katasztrófavédelmi együttműködés rendszerében működik.

Kulcsszavak: Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság, nemzetközi segítségnyújtás, HUNOR mentőszervezet

---

Bevezetés

Katasztrófák esetén a nemzetközi segítségnyújtásra és segítségkérésre, a segítségnyújtás módjára, tartalmára a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) főigazgatója – a belügyminiszter útján – tesz javaslatot a kormány számára. A nemzetközi segítségnyújtás végrehajtásában és szervezésében a belügyminiszter és a külügyminiszter szoros együttműködésére van szükség. [1]

Amennyiben hazánk szorul segítségre, ugyancsak sok tájékoztatási feladat hárul a háttérmunkát végzőkre. Ilyenkor a BM OKF tájékoztatja az EU-hoz, a NATO-hoz, az ENSZ-hez és az egyéb regionális nemzetközi szervezetekhez rendelt magyar külképviseleteket a hazai intézkedésekről, a segítségkérés mibenlétéről és feltételeiről. A segítségnyújtás gyakorlati fázisában pedig az OKF a nemzetközi segítségnyújtó szervezetekkel kapcsolatot tart, feladataikat meghatározza, koordinálja a végrehajtást. [2]

Amennyiben hozzánk érkezik nemzetközi segítségnyújtási kérés, azokat értékelik, a döntéshozatalt követően pedig a BM OKF a lehetőségek szerint a nemzetközi felajánlást megteszi, ellátja a koordinációt a többi érintett minisztériummal.

A BM OKF-en belüli kapcsolati pont a Nemzetközi Főosztály. A főosztály a nemzetközi segítségnyújtással összefüggésben szervezi a kapcsolattartást az EU-val, a NATO-val, az ENSZ-szel és más érintett nemzetközi és hazai humanitárius szervezetekkel. [3]

A tranzit segélyszállítmányok határátlépéseivel és Magyarországon való áthaladásukkal kapcsolatos feladatokat – ugyancsak a főosztály közreműködésével – a Polgári Védelmi Főfelügyelőség és az érintett megyei igazgatóságok végzik. [4]

A HUNOR mentőszervezet szerbiai segítségnyújtása

A HUNOR Hivatásos Mentőszervezet (a továbbiakban: HUNOR) 27 fős csapata 2014. május 17–23. között részt vett a kétoldali segítségnyújtásban Szerbiában.

Háttér

2014. május 15–16. között, az Yvette elnevezésű mediterrán ciklon hatására Magyarországhoz hasonlóan Szerbiában is heves esőzések voltak, az intenzív csapadék okozta árvizek miatt déli szomszédunknál több tízezren kényszerültek otthonuk elhagyására, több százezer háztartásban pedig nem volt áram. A legkritikusabb helyzet Obrenovac városában alakult ki, a település egésze víz alá került. Az árvíz egész Nyugat- és Közép-Szerbiát, a Száva folyó teljes hosszát érintette. A szerb kormány az egész ország területére veszélyhelyzetet hirdetett ki, és többek között Magyarországtól is segítséget kért.

A BM OKF a segítségkérésre haladéktalanul reagált, és felkészítette a HUNOR-t, hogy annak huszonnét tagja a bajba jutott térségbe siessen. A mentőcsapat öt motorcsonakkal és egy mentőhelikopterrel május 17-én indult Szerbiába.

Előzmény

Szerbia az Európai Unió tagjelölt országa, Magyarországgal azonos geomorfológiai régióban helyezkedik el. Közel azonos kiterjedésű az éghajlatváltozásból eredő természeti katasztrófáknak és az országban élő jelentős magyar kisebbség miatt is kiemelten fontos a katasztrófavédelmi szakterületi kapcsolatok fenntartása, ápolása. Ennek érdekében Magyarország kormánya és a Szerb Köztársaság kormánya egy katasztrófák esetén történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló egyezményt írt alá 2013. október 17-én.

A szerb katasztrófavédelmi szervekkel az együttműködésünk az utóbbi négy évben problémamentesen, kölcsönösségi alapon zajlik. Ennek jó példája volt, hogy amikor 2012. február 8-án Magyarország homokzsákokkal segítette az árvíz sújtotta Bulgáriát, a magyar segélyszállítmány akadálytalanul és problémamentesen haladhatott keresztül Szerbián.

A HUNOR több sikeres hazai alkalmazáson van túl (2013-as tavaszi hóhelyzet, 2013-as dunai árvíz, Tímár utcai házrobbanás), valamint több nagyszabású hazai terepgyakor-

laton vett már sikerrel részt, illetve 2013 decemberében részt vett az Európai Unió által az olaszországi Velence térségében tartott nemzetközi EU-MODEX kutató-mentő gyakorlaton is.

A Szerbiába küldendő HUNOR-tagok kiválasztásánál a HUNOR vezetése kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a vízi mentést végzők megfelelő kompetenciákkal rendelkezzenek. A kishajóvezetői, a C, E tehergépjármű-kategória, a vízi mentési ismeretek, a kötéltechnikai és kisépkezelői ismeretek megléte a kezelőszemélyzet és a mentést végzők számára feltétel volt.

A BM OKF Gazdasági Ellátó Központ (a továbbiakban: BM OKF GEK) Kiképző és Raktárbázisán összeállították a vízi mentéshez szükséges szakszereleléseket, a többnapos igénybevételhez szükséges logisztikai hátteret.

A HUNOR 27 fővel, 5 mentőhajóval és egy mentőhelikopterrel, 4,5 tonna szakszereleléssel indult Szerbiába.

A kialakult helyzet

2014. május 17-én egy Horvátország területén található gát átszakadt, ennek következtében a Száva folyó nem jelentett további nagy fenyegetettséget a szerb fővárosra, Belgrádra nézve, azonban az Obrenovac település közelében található Nikola Tesla Elektromos Hőerőmű víz alá került. Több mint huszonhatezer lakásban nem volt áram az árvíz elvonulásáig és az elektromos hálózat kijavításáig.

A védekezési és mentési munkák során kitelepítettek száma meghaladta a harmincezer főt, a hatóságok jelentései alapján 2014. május 19-ig összesen 18 fő vesztette életét és 20-an sérültek meg. A szerbiai veszélyhelyzet-kezelésért felelős szervek 3500 tűzoltóval végezték a védekezési és mentési munkákat.

Az EU polgári védelmi kárfelmérő csapatának jelentése szerint a Szerbia megsegítésében részt vevő országokból 200 fő vett részt a védekezésben. A technikai segítségnyújtásban összesen 5 árvízi mentőmodul és 5 nagyteljesítményű vízszivattyú dolgozott.

Az 1. nap

A HUNOR 2014. május 17-én, szombaton, reggel 6-kor gyülekezett a BM OKF GEK Kiképző és Raktárbázisán. A kötelező egészségügyi vizsgálatot, valamint a munka- és balesetvédelmi oktatást követően a kiutazó állomány a szerbiai várható helyzetről, feladatokról kapott tájékoztatást. A gépjárműoszlop rendőrségi felvezetéssel ment át a BM OKF Mogyoródi úti székháza elé, ahol a Forgószárny Kft. MI-2 típusú mentőhelikoptere bevetésre készen várta.

A HUNOR 23 fővel lépte át Röske–Hodos határátkelőhelyet, ahol a szerb hatóságok a gyorsított beléptetést követően magyar–szerb tolmácsot mint összekötőt és rendőrségi felvetést biztosítottak. A szabadkai tűzoltóság részéről a HUNOR mellé kijelölt tolmács végezte a küldetés ideje alatt az összekötői feladatokat. A Forgószárny Kft. mentőhelikoptere délután landolt Belgrád nemzetközi repülőtérén 4 fővel. A Forgószárny Kft. mentőegysége 2 fővel és a HUNOR 1 fős légi mentő személyzete 1 járművel a belgrádi reptérenél csatlakozott a helikopterhez.

A szerb hatóságok kérésére a 7 fős magyar légi mentő egység két alkalommal hajtott végre kötelékrepülést Grobovác település térségében. Feladatuk az elzárt térségben az ott rekedt lakosság esetleges mentése, valamint élelem, gyógyszer, gyermektápszer, ivóvíz, kötszer kiszállítása volt. Az első repülés során 3 felnőtt és 3 gyermek kimentését végezték el.

A HUNOR vízi mentő 20 fős csapata az esti órákban érkezett meg Obrenovac határához (Belgrádtól délnyugati irányba 35 km-re). Obrenovac a heves esőzés és az azt követő áradás, majd gátszakadás következtében teljesen víz alá került. Ez volt a térség legveszélyesebb kárhelyszíne. Az árvízi mentési munkálatok Szerbiában erre a 47 000 fős városra összpontosultak. A szerb hadsereg és a szerb rendvédelmi erők nagy létszámban voltak jelen.

A HUNOR megérkezéséig a Száva vízszintje 1 métert apadt, a 47 000 fős város közel 90 százalékát kimenekítették, sötétedésig folytatták a csónakos mentést. Az egység a sötétedésig felderítést és eszközkarbantartást végzett. A hatóságok kérésének megfelelően a HUNOR vasárnap reggelig tartotta a készenléteket. Nemzetközi mentőcsapatként, a HUNOR mellett, az orosz mentőerők végeztek itt mentést.

A 2. nap

A HUNOR 27 fővel, 2014. május 17-én, vasárnap folytatta a mentési munkát Obrenovacnál. nap folyamán 2 idős házaspárt, 4, a háztartáshoz tartozó háziállatot mentettek ki. A mentést nehezítette az 5 km-s sugarú körben elöntött városban a vízi úton történő tájékozódás, a Száva folyó erős sodrása, a folyóvízben lévő akadékok és veszélyes uszadékok. A vízi úton a tájékozódást a HUNOR infokommunikációs eszközei könnyítették meg. A mentést kötelékben, két könnyűtestű katamaránnal, szigorú biztonsági rendszabályok mellett végeztük. Az egyik idős házaspár hölgy tagját az utolsó pillanatban sikerült kimenteni és a mentőszolgálatnak átadni. A hölgy a több napon át tartó, extrém körülményektől kimerült és legyengült. A kivitt 2 katamarán mellett valamennyi mentőhajó készenlétben volt, a HUNOR öt mentőhajóval élelmet juttatott el a rászorulóknak. A Forgószárny Kft. mentőhelikoptere Grobovác térségébe szállított élelmiszert, kötszert, gyógyszert, kenyeret, ivóvizet. A HUNOR egy alkalommal együttműködött az orosz mentőerőkkel a logisztikai biztosításban, a mentőhajók áttelepítésében.

1. ábra: A HUNOR árvízi mentés közben Obrenovacnál (forrás: BM OKF)

A szerb hatóságok kérésére a mentőcsapat délután áttelepült Herkóca (Hrtkovci) és Klenak térségébe, ahol árvízvédelmi felderítést végzett az esti órákig. A hatóság kérése volt, hogy az egység az árvízi védművek és a homokzsákos árvízi védekezés helyzetét és állapotát mérje fel, és legyen készenlétben egy esetleges gátszakadás esetén a kimenekítés szervezésében és a mentőhajós kimentésben. A Száva ezen a napon tetőzött, a folyón a keddi és szerdai napra további áradásokat prognosztizáltak. A HUNOR állomáshelyén a Száva a legszélesebb, 800 méteres, ezáltal a legveszélyesebb volt.

A 3. nap

A HUNOR 2014. május 19-én, hétfőn Herkócán (árvízi mentés) és Obrenovacon (légi mentés) folytatta a mentési munkát, Herkóca, Klenak és Szabács települések védelmét látta el, ahol 10 000 ember él.

A helyszíni bejárást követően Herkócán a HUNOR vezetésével és irányításával megkezdődött a homokzsákos védekezés, a bordás megtámasztás kiépítése. A munkálatokba 50 ifjúsági önkéntes került bevonásra és kiképzésre, a homokzsákos védekezésre. Az esti a gát megerősítésére 5000 homokzsákot építettek be.

A térségben a víz- és áramellátásban nem volt fennakadás, a hatóságoknak a szemétszállítás jelentett nagyobb logisztikai feladatot. A településen élők kitelepítésére szánt befogadóhelyek készen álltak.

A Forgószárny Kft. egy alkalommal élelmiszer-szállítást végzett, ez 600 kilogramm segély eljuttatását jelentette Obrenovacra. A légi mentő egység folyamatos bevetési készenlétet adott az Obrenovacon több napja ott rekedt lakosság azonnal kimenekítéséhez.

2. ábra: Légi egység juttatta célba az élelmiszereket (forrás: BM OKF)

A HUNOR Herkóca művelődési házában volt elszállásolva. A műveleti bázist itt rendezték be a logisztikával együtt. A HUNOR az ENSZ INSARAG minősítésének megfelelően megosztotta a kapacitását, és két kárterületen párhuzamosan végezte tevékenységét úgy, hogy ezek között 100 kilométer volt. (Az ENSZ INSARAG nehéz minősítés szerint a HUNOR a logisztikáját, az infokommunikációját, a képességét is képes megkettőzni.)

A 4. nap

A HUNOR a helyi hatóság kérésének megfelelően továbbra is Herkóca, Klenak és Szabács védelmét látta el. Május 20-án, kedden Klenakon folytatta a mentési munkát (árvízi mentés és védekezés). A Száva vízszintje folyamatosan csökkent, az időjárás kedvezett a folyó apadásának, az elkövetkező négy napra jó időt jósoltak. Az előre jelzett nagymértékű áradás valószínűleg azért nem következett be, mert Jamena és Bosut környékén, a horvát határ közelében, gátszakadás történt. A Forgószárny Kft. mentőhelikoptere bevetési készenlétben állt Belgrád nemzetközi repülőterén.

Szerbiában Magyarországgal együtt ekkor nyolc ország mentőcsapata tevékenykedett, összesen 245 fővel, nagy teljesítményű szivattyúkkal, vízi, árvízi és légi mentési képességekkel. Az uniós koordinációs csapat kiemelt figyelemmel kísérte a magyar mentőcsapat munkáját, mivel több külföldi mentőerő készenlétet adott, mentést nem végzett.

Klenakon a HUNOR felkészítette a helyi lakosságot és a tanulókat a Magyarországon alkalmazott árvízi védekezési módokra (nyúlgátépítés, bordás megtámasztás és ellennyomó medence készítése buzgár elfogására). A visszajelzések alapján a felkészítés nagyon hasznosnak bizonyult.

Az 5. nap

A HUNOR május 21-én, szerdán reggel 22 fővel áttelepült Jamena térségébe, a légi mentő egység 5 fővel bevetési készenlétben állt Belgrád nemzetközi repülőterén. A két HUNOR-komponens közti földrajzi távolság meghaladta a 160 kilométert.

Délután a Forgószárny Kft. mentőhelikoptere Stubline településre (Közép-Szerbia) 600 kilogrammnyi élelmet, gyógyszert szállított.

Vlada Plemić ezredes irányította a mentési munkálatokat Jamenán, ahol a román, szerb, szlovén és magyar mentőcsapat együtt dolgozott. A HUNOR közreműködött a településen lévő háziállatok biztonságba helyezésében, kimentésében, ezzel az anyagi javak mentése mellett a fertőzésveszély kialakulásának megelőzéséhez is hozzájárult. A szerb hatóságok döntése értelmében este a HUNOR-t visszavonták Belgrádba.

3. ábra: A HUNOR árvízi munkája Szerbiában: idős emberek, állatok mentése (forrás: BM OKF)

A 6. nap

A HUNOR május 22-én, csütörtökön Belgrádban tartózkodott 27 fővel. A mentőhelikopter három alkalommal, összesen 6 repült órával 800 kilométer tett meg, légi felderítési feladatokat végrehajtva, berepülve a teljes védekezési szakaszt.

A 7. nap

A HUNOR 2014. május 23-án, pénteken hazaindult, megkezdve a visszavonási fázist, és délután háromkor érkezett Budapestre.

A kialakult katasztrófa-helyzet során az emberi életek mentésében végzett kiemelkedő tevékenysége, bátor helyállása elismeréseként a mentésben részt vevő állományt a BM OKF főigazgatója példaként állította a hivatásos katasztrófavédelmi szervek teljes személyi állománya elé.

A küldetés összegzése

A HUNOR első külföldi alkalmazásán, a Szerbiát sújtó árvíz elleni védekezés során helytállt, a rábízott szakfeladatokat végrehajtotta, tagjai sérülést, balesetet nem szenvedtek. A HUNOR tevékenységét a BM OKF főigazgatója díszparanccsal ismerte el.

A nemzetközi katasztrófa-segítségnyújtásban is jelentős eredmény, hogy a HUNOR már a segítségkérés első 24 órájában megkezdte a mentést Obrenovac városában. A helikopter hétfős legénységével a belgrádi Nikola Tesla Nemzetközi Repülőtéren állomásozott, onnan indult bevetésre, a csapat többi része Obrenovac után Herkóca, Klenak és Szabács térségében teljesített feladatot.

A vízi komponens felderítési feladatokat végzett, embereket mentett, állatokat helyezett biztonságba, sőt, a HUNOR megtanította a helyi lakosoknak az idehaza használatos homokzsákolási módszereket is. A légi komponens szintén mentett ki bajba került embereket, emellett több alkalommal is ivóvizet, élelmiszert, gyógyszert szállított a kritikus helyekre. A helikopter legénysége készenlélet is adott, hogy azonnal menteni indulhasson, ha a szükség úgy hozza. A küldetés során a magyarok a szerb hazai erők mellett orosz, szlovén, román csapatokkal dolgoztak együtt, a HUNOR a tevékenységével mindenhol kiváltotta a helyiek elismerését. [5]

Magyar segítségnyújtás Albániában

A kialakult helyzet

Az Albániában kialakult katasztrófahelyzet miatt az ország nemzetközi segítséget kért. A kétoldali együttműködés alapján 2015. február 19-én 9 fős magyar kontingens indult a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság központi épülete elől az albániai Selenice városába, hogy ott víztisztító berendezést helyezzen üzembe és működtessen.

A misszió előőrse (2 fő, 1 gépjármű) február 17-én indult Tiranába. A felderítők felvették a kapcsolatot a magyar nagykövetséggel, tisztázták a misszió célállomásának helyszínét, valamint tárgyaltak a helyi hatóság döntéshozóival (polgári védelmi operatív irányító, polgármester). Az előørs technikai támogatásként szállást keresett és foglalt, helyi hálózatot biztosított, továbbá begyűjtött minden fontos információt a misszióval kapcsolatban.

Mozgósítási fázis

A kontingens (9 fő, 4 gépjármű, 3 vontatmány) február 19-én indult Budapestről. Az útvonal 2015. február 19-én Budapest–Röszke–Belgrád–Nis–Vranje, 20-án Vranje–Skopje–Ohrid–Vlore volt, ami összesen 1200 km, három határátlépéssel (magyar–szerb, szerb–macedón, macedón–albán). A szállást Vlore városában, 20-án éjjel foglalták el.

2015. február 21-én reggel a kontingens áttelepült Selenicére. Az előzetesen előkészített terepen (talajmunka, egyengetés, rámpaépítés) kialakították a táborhelyet, az előírt biztonsági intézkedések életbe léptetése mellett.

Helyszíni koordináció

A beavatkozási terület Selenice település külterületén volt, a vízkivételt a Vjosa folyó biztosította. A beavatkozási helyszín és a szállás közötti távolság 27 km volt. A csapat (11 fő) egy része a művelési területen maradt éjszakánként, a rendszer felügyelete érdekében (4-7 fő), a másik egység a szállásra távozott. Az egységek között a kommunikáció biztosított, a kapcsolat folyamatos volt. A misszió ideje alatt folyamatos volt a koordináció, az egyeztetés a helyi vezetőkkel, továbbá naponta tárgyaltak az aktuális helyzetről, a változó igényekről és a felmerült problémákról.

4. ábra: Vízisztító táborhely és vízkivételi pont Albániában, Selenicén (forrás: BM OKF)

Napi tevékenység

A magyar kontingens 2015. február 21-én, a víztisztító berendezés telepítését követően a rendszer próbaüzemeltetését is elvégezte, a HM6 víztisztító és HM1 vízcsomagoló berendezéseket összeszerelték és beüzemelték. A vízvételzés a berendezéstől 125 méterre, BIBO2 szivattyúval történt. 22-én reggeltől – az előírásoknak megfelelő mintavételezések és folyamatos ellenőrzés mellett – kezdődött a tisztított ivóvíz biztosítása. Február 23-tól a rendszer üzemszerűen, folyamatosan működött. A négyóránkénti vízminőség-ellenőrzések során minden mért paraméter a határértékeken belül volt.

A tisztított víz a tábori helyszínen lajtos járműbe történő átfejtéssel vagy kannákba, edényekbe történő töltéssel, továbbá a településre szállítást követően a szortírozási pontokon, tasakokban volt hozzáférhető. A misszió műveleti fázisának 9 napja során kiadott ivóvíz mennyisége összesen 90 150 liter volt.

5. ábra: Vízszortírozási pont Selenicén (forrás: BM OKF)

Visszatelepülési fázis

A kontingens (11 fő, 5 gépjármű, 3 vontatmány) március 3-án reggel indult Vlore városból. Az útvonal Vlore–Ohrid–Skopje–Vranje, másnap Vranje–Nis–Belgrád–Röske–Budapest volt esti megérkezéssel.

Tapasztalatok, tanulságok

2015. február 22-én a víztisztító kontingens munkáját a szélsőséges időjárási körülmények nehezítették. 100-120 km/h erősségű szél, eső, valamint egy több mint 3 órás homokvihar, nagy mennyiségű szálló porral és homokkal söpört végig a környező területen. A biztonsági intézkedéseket meghozták.

2015. február 23-án éjszaka folyamatosan esett az eső, a táborhely jelentős részén felgyülemlett a víz. További biztonsági intézkedéseket hajtottak végre.

2015. február 24-én éjszaka a lehullott csapadék miatt a táborhely meghatározó felületét újból ki kellett alakítani, amihez a helyi erőktől igényelt buldózer segítségét vették igénybe. 2015. február 28-án délután folyamatosan esett az eső, így a táborhely területén ismételtén átalakítási munkálatokat kellett végezni.

2015. március 3-án kezdődött a visszatelepülési fázis. A hazautazást nehezítette, hogy már a felszerelések összekapolásához is tereprendezésre volt szükség, valamint a táborhelyről a településig történő eljutásnál két járművet vontatni kellett, mert saját erőből nem tudták elhagyni a beavatkozási helyszínt.

A küldetés összegzése

A magyar kontingens az albán fél kérésének eleget tett. A kijelölt beavatkozási ponton telepítették a berendezést. A táborhely kialakítása a biztonsági elvárásoknak megfelelt. Alkalmoszerűen a táborban – őrzés mellett – éjszakai is termeltek tisztított ivóvizet.

A magyar kontingens, küldetésének megfelelően, a víztisztító berendezést 10 műveleti napon keresztül üzemszerűen működtette. A környező vezetőkkel és szakmai irányítókkal a kapcsolat folyamatos volt, az igényeket, a változásokat, az aktuális információkat azonnal feldolgozták. A kontingens vezetése többször személyesen vett részt helyszíni egyeztetéseken. A felmért adatok és a helyi szakemberek tájékoztatása alapján tűzték ki a misszió utolsó napját. Az állomány a kapott feladatokat fegyelmezetten, professzionális színvonalon és maradéktalanul végrehajtotta. [6]

Következtetések

A HUNOR első külföldi éles alkalmazásának tapasztalata az, hogy az állomány kiemelkedő teljesítményre képes, jó a helyzetfelismerő képessége, felkészült és hatékony az összetett feladatok megoldásában. A logisztikai háttér lehetővé teszi a 10 napon keresztül önálló munkavégzést.

A HUNOR több lépcsőben kiképzett, mentésben tapasztalt állománya bebizonyította, hogy Magyarország elit csapataként képes ellátni azt a szakfeladatot, amelyre létrehozták, felkészültségük és kimagasló helyzetmegoldó képességük révén rendkívüli helyzetekben is sikeresen vehetnek részt az emberi élet és az anyagi javak mentésében.

Magyarország hivatalos mentőcsapataként a HUNOR „diplomáciai misszióként” hozzájárult az országimázs növeléséhez, hazánk jó hírvének terjesztéséhez is. Munkájáról Szerbia kormánya és a helyi lakosság, valamint az Európai Unió által tavaly decemberben az olaszországi Velence térségében tartott nemzetközi gyakorlaton részt vevő uniós szakértők, nemzetközi megfigyelők és európai mentőcsapatok vezetői is elismerően szóltak.

A HUNOR az ENSZ INSARAG (Nemzetközi Kutató és Mentő Tanácsadó Csoport) nehéz kategóriájú földrengés kutatás-mentési minősítéssel rendelkezik, amely lehetővé tette, hogy a szerbiai árvízi védekezéshez hasonló összetett mentési feladatot is sikeresen végrehajson.

A HUNOR minden esetben a legveszélyesebb helyszíneken végezte a mentést, koordinálta a védekezést. Az állomány többéves, tudatos felkészítése lehetővé tette, hogy a folyamatosan nagy leterheltséggel járó munkavégzés és készenlét nem okozott túlzott fizikai és pszichikai megterhelést.

A HUNOR a hét nap alatt a mentési beavatkozáson túl diplomáciai küldetést is végrehajtott, hiszen közreműködött a lakosság és a tanulók árvízvédelmi felkészítésében, a magyar–szerb barátság elmélyítésében.

A cikkben meghatározott feladatok ellátásához elengedhetetlen a katasztrófavédelmi felsőoktatás fejlesztése. Ilyen képzés Magyarországon a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen folyik. [7]

Javaslatok

Hazánk és a térség árvíz általi veszélyeztetettsége miatt a közeljövőben a HUNOR árvízi és vízi, az ehhez kapcsolódó bűvár- és légi mentési képességeinek további fokozása szükséges.

Éves ütemezéssel tovább kell folytatni a HUNOR, a HUSZÁR és más megyei, járási mentőcsoportok ismétlődő gyakorlatainak hazai és nemzetközi szervezését annak érdekében, hogy a mentőszervezetek szerepvállalása – a külföldi és hazai káresemények felszá-

molásában, mentési feladataiban egyaránt – minél jobban hasznosuljon. Így válik lehetővé a befektetett munka, szakértelem és anyagi forrás optimális megtérülése az emberi élet és az anyagi javak védelme érdekében.

Irodalomjegyzék

- [1] Endrődi István: *A katasztrófavédelem feladat- és szervezetrendszer*. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem Vezető- és Továbbképzési Intézet, 2013, 91. o.
- [2] Endrődi István (szerk.): *Polgári védelmi tudományos problémák kutatási eredményeinek összefoglalása*. Budapest, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, 2015, 82. o.
- [3] Endrődi István – Plébán J. Kristóf: A katasztrófavédelmi kutató-mentő munka nemzetközi és hazai struktúrájának fejlődése. *Hadmérnök*, 10:(1), 2015, 92–98. o.
- [4] Védelem Online: *Hogyan zajlik a nemzetközi katasztrófa segítségnyújtás és segítségkérés?* www.vedelem.hu/index.php?pageid=hirek_reszletek&hirazon=1352 (a letöltés ideje: 2015. 05. 14.)
- [5] A BM OKF Műveletirányítási Főosztály Főosztályvezetőjének a HUNOR Parancsnokának, Jackovics Péter t. ezredes jelentése. Budapest, 2014. június.
- [6] A Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Főigazgatói Osztály Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat jelentése. Békéscsaba, 2015. március 6.
- [7] János Bleszity – Lajos Kátai-Urbán – Zoltán Grósz: Disaster Management in Higher Education in Hungary. *Administrativa un kriminala justicija – Latvijās policijas akadēmijas teoretiskā praktiskā žurnāls*, 67:(2), pp. 66–70.

International experience of the application of voluntary rescue organisations

TÓTH TIBOR – ENDRŐDI ISTVÁN

International disaster relief and request for assistance may involve several ministries. The National Directorate General for Disaster Management (NDGDM), Ministry of Interior coordinates the activities of the involved organizations. In this operational work NDGDM constitutes the focal point. This international relations office works closely with other regional and bilateral disaster management organisations of the e.g. EU, NATO, the UN.

Keywords: National Directorate General for Disaster Management (NDGDM), Ministry of Interior, international assistance, HUNOR search and rescue team